

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1823

av **Stefan Nilsson m.fl. (MP)**

Lagstiftning mot diskriminering av arbetstagare som ger omsorg till anhöriga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av lagstiftning mot diskriminering av arbetstagare som ger omsorg till anhöriga och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Riksrevisionen konstaterar i en rapport (2014) att staten inte har gett goda förutsättningar för ett stöd till anhöriga omsorgsgivare som motsvarar behoven. En aspekt som Riksrevisionen tar upp är anpassning av arbetsmarknadslagstiftningen.

Den svenska välfärdsmodellen är uppbyggd utifrån att samhället har ansvaret för vård och omsorg. Länder som har en mer familjecentrerad vård och omsorg har fört in mekanismer i arbetsmarknadslagstiftningen för att skydda anhöriga. Exempelvis Storbritannien har infört flera åtgärder som stärker möjligheterna för anhöriga att förena arbete med omsorg och en av dessa är lagstiftning mot diskriminering av arbetstagare som ger omsorg.

Skyddet i lagstiftning mot diskriminering av arbetstagare som ger omsorg till anhöriga finns i Storbritannien i två lagar. I England, Skottland och Wales i ”The Equality Act” (2010) och i Nordirland i ”Disability Discrimination Act” (1995). Att till exempel inte bli erbjuden ett jobb eller att få sämre arbetsförhållanden än någon annan, på grund av ansvaret att vårda en anhörig, är sålunda olagligt.

Motivering

Trots att det i Sverige är samhället som har ansvaret för vård och omsorg måste i praktiken de anhöriga, en majoritet kvinnor, ofta ta ett stort ansvar för att denna ska fungera. En del av detta ansvar kan direkt eller indirekt påverka arbetssituationen. Det

kan exempelvis handla om att behöva ta ledigt från arbetet med kort varsel för att vårda en anhörig eller att ta ledigt för inplanerade läkarbesök eller kontakter med myndigheter. Arbetsmarknadslagstiftningen i Sverige är inte anpassad för detta, enligt forskaren Ann-Britt Sand, fil dr och expert på anhörigvård (som refereras till i Riksrevisionens rapport).

Att diskriminera en arbetstagare som vårdar en anhörig är idag inte olagligt i Sverige. En förändring av arbetsmarknadslagstiftningen som gör sådan diskriminering olaglig behövs, så att den som tar ansvar för att sköta om närstående inte drabbas vid anställningsbeslut, arbetsförhållanden eller befordran. Anhörigvårdare fyller en väldigt viktig roll i samhället och en sådan lagstiftning mot diskriminering skulle innebära ett viktigt stöd för dem och deras anhöriga som är i behov av vård eller omsorg.

Stefan Nilsson (MP)

Rickard Persson (MP)

Annika Hirvonen Falk (MP)